

schillende aantrekkelijke bijdragen over fauna en flora van Natuurmonumenten of van andere interessante terreinen, die in aanmerking komen als zoodanig te worden aangewezen. P. F. FRANCK zet zijn bevindingen op schrift over neushoorns en bantengs in Oedjon Koelon; een gedegen en, zoowel in historisch als in biologisch opzicht, goed gedocumenteerd relaas. F. J. APPELMAN schrijft over het nog weinig bekende schiereiland Penandjoeng bij Bandjar, dat in 1934 als wildreservaat werd aangewezen. In dit artikeltje wordt melding gemaakt van den grooten vogelrijkdom en van het voorkomen van *Rafflesia Patma*, terwijl ook enkele dramatische bijzonderheden worden verteld uit het familieleven van de bantengs, die daar wonen.

Het met prachtige foto's verlichte opstel van A. HOOGERWERF over de vogelbroedplaatsen in de Brantas-delta is daarom zoo interessant, omdat het een helder licht werpt op de moeilijkheden, die zich soms kunnen voordoen bij de beoordeeling hoe groot een bepaald terrein moet zijn om een blijvende bescherming van zeldzame, of zelfs zeer gewone, vogels te waarborgen. Men heeft ook in dit tijdschrift kunnen lezen welk een geweldig studieterrain voor vogelliefhebbers hier nog braak ligt!

Hierna volgt, verduidelijkt door een paar schetskaartjes, nog een artikel met gegevens over het nieuwe natuurmonument Rawa Tjipanggang in Zuid Oost Bandjar, een van de zéér weinige groote moerascomplexen op Java, die nog zijn overgebleven en nu ook voor de toekomst gespaard zullen blijven. Tenslotte bewijzen de rapporten van het Boschwezen over jacht- en wildbescherming in de door dit lichaam beheerde reservaten, dat, ofschoon ook vele bosschen buiten de natuurmonumenten voor de jacht zijn gesloten, een strenge handhaving van de bepalingen t. o. v. de jacht hier dringend noodig is.

Het jaarboek sluit met een volledige en keurig verzorgde lijst van de bestaande natuurmonumenten en wildreservaten in geheel Nederlandsch Indië; met inbegrip van de twee groote wildreservaten (op Java en Sumatra elk één) is Indië thans 111 gereserveerde terreinen rijk, die een totale oppervlakte beslaan van 1266790 ha.

Al met al een boek, dat met veel toewijding voor de goede zaak is samengesteld. Druk en afwerking laten niets te wenschen over.

LIEFTINCK.

J. A. Lörzing. — Wenken voor tuinliefhebbers. Uitgeverij & Drukkerij N. V. De Deli Courant, Medan, S. O. K. 1934. 64 blz.

Dit uitstekend verzorgde en keurig uitgevoerde boekje van de hand van den vroegeren Hortulanus van de Afd. Sibolangit van 's Lands Plantentuin bestaat uit 28 korte schetsjes, die klaarblijkelijk overgedrukt zijn van een serie couranten-artikels. Achtereenvolgens worden wenken aan tuinliefhebbers gegeven over het zaaien, stekken, planten, enten, kruisen, en kweken van epiphyten; voorts over het onderhoud, de bemesting en de snoei, bestrijding van ziekten en plagen, enz. Wij bevelen dit pretentielooze boekje gaarne in de aandacht van tuinliefhebbers aan.

L. G. M. Baas Becking. — Geobiologie of inleiding tot de milieukunde. Den Haag, P. W. VAN STOCKUM & Zn. 1934, 263 blz. 65 fig. Ing. f 3.90, geb. f 4.90.

In dit uitnemende boekwerkje, dat intusschen slechts in zijn geheel begrijpelijk is voor hen, die althans op de hoogte zijn van de beginselen der chemie en physica, wordt een uitvoerige behandeling gegeven van het verband, dat er bestaat tusschen het leven der organismen op aarde en hun milieu (omgeving), voornamelijk ten opzichte der lagere organismen (bacteriën, wieren, enz.). De bioloog zal verheugd zijn, evenals de chemicus, physioloog en bacterioloog, de veelzijdige stof, hier in origineelen en vlotten vorm tot één geheel verwerkt aan te treffen; warm kan het aanbevolen worden aan leeraren in deze vakken, en aan allen, die een werkelijke belangstelling voor deze fundamenteele vraagstukken hebben. Echter kan ook de leek, mits zijn belangstelling en kennis boven het middelmatige uitgaat, zeer veel lezenswaardigs in dit boek vinden, speciaal over het wonderlijke leven van velerlei micro-organismen. Een boek, dat alle aandacht verdient.

VAN STEENIS.

TE KOOP AANGEBODEN

ZEISS microscoop, middelgroot omklapbaar statief, met vaste, ronde en centreerbare tafel, grove en fijne instelling (micrometerschroef), vereenvoudigd belichtings-apparaat (ABBE n. A. 1.20), revolver voor 3 objectieven. Obj. A, D en homog. immersie 1/12 (apert 1.30, REICHERT fabr.), oculairen 5 en 10× (HUYGENS). In gepolitoerd houten kast. Prijs f 125.—

Adres: J. C. VAN DER MEER MOHR, Medan (S O.K.).